

**BỘ NÔNG NGHIỆP
VÀ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN
CỤC THỦY SẢN**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập-Tự do-Hạnh phúc**

Số: /TS-NTTS
V/v tăng cường quản lý NTTS trong
điều kiện thời tiết nắng nóng, mưa bão
và hạn hán xâm nhập mặn năm 2024

Hà Nội, ngày tháng 5 năm 2024

Kính gửi: Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn các tỉnh,
thành phố trực thuộc Trung ương

Theo Trung tâm Dự báo Khí tượng thủy văn Quốc gia, từ nay đến cuối năm thời tiết thay đổi theo hướng cực đoan, nắng nóng, hạn hán, xâm nhập mặn, áp thấp nhiệt đới, mưa, bão xảy ra không theo quy luật. Để chủ động ứng phó và giảm thiểu thiệt hại cho người và vật nuôi thủy sản do biến động thời tiết và ổn định, duy trì sản xuất, đảm bảo kế hoạch tăng trưởng, Cục Thủy sản đề nghị Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương chỉ đạo các cơ quan chuyên môn khẩn trương triển khai mọi số nội dung, cụ thể như sau:

1. Thực hiện nghiêm Chi thị số 42-CT/TW ngày 24/3/2020 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác phòng ngừa, ứng phó, khắc phục hậu quả thiên tai; Chi thị số 09/CT-TTg ngày 01/06/2022 của Thủ tướng Chính phủ và Quyết định số 1651/QĐ-TTg ngày 30/12/2022 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt Chương trình tổng thể phòng, chống thiên tai quốc gia; các Công điện số 04/CĐ-TTg ngày 15/01/2024 về việc chủ động ứng phó với nguy cơ hạn hán, thiếu nước, xâm nhập mặn và số 19/CĐ-TTg ngày 8/3/2024 về việc tập trung ứng phó đợt xâm nhập mặn cao điểm tại đồng bằng sông Cửu Long; Chi thị số 11/CT-TTg ngày 01/4/2024 của Thủ tướng Chính phủ về việc tăng cường thực hiện các biện pháp phòng, chống nắng nóng, hạn hán, thiếu nước, xâm nhập mặn.

2. Chủ động phối hợp với cơ quan chức năng, chuyên môn của địa phương phê duyệt kế hoạch và thực hiện tốt công tác quan trắc, cảnh báo môi trường; tuân thủ các khuyến cáo tại các bản tin thông báo kết quả quan trắc môi trường của Viện Nghiên cứu Nuôi trồng Thủy sản I, II, III và các hướng dẫn kỹ thuật kèm theo; tăng cường công tác kiểm soát, phòng ngừa, giảm thiểu các nguồn gây ô nhiễm môi trường từ hoạt động nuôi trồng thủy sản đặc biệt là vùng nuôi lồng, bè.

3. Chuẩn bị đầy đủ nguyên, nhiên vật liệu, bố trí nguồn nhân lực và tổ chức triển khai các biện pháp ứng phó với mưa bão, lũ; nạo vét kênh mương, khơi thông dòng chảy các công trình thủy lợi nhằm hỗ trợ, phục vụ người dân lấy nước cho hoạt động nuôi trồng thủy sản.

4. Thả giống với mật độ hợp lý và có biện pháp chăm sóc đúng kỹ thuật. Dừng thả giống khi điều kiện thời tiết không cho phép. Cử cán bộ bám sát địa bàn, kịp thời chỉ đạo, hướng dẫn cơ sở nuôi thực hiện tốt các giải pháp kỹ thuật; các biện pháp phòng chống và khắc phục thiệt hại do nắng nóng, mưa bão, hạn hán, xâm nhập mặn và biến động bất thường của thời tiết gây ra để ổn định sản xuất.

5. Đa dạng hoá các hình thức tuyên truyền để kịp thời truyền tải thông tin về dự báo thời tiết, diễn biến thủy triều, nguồn nước, kết quả quan trắc môi trường... tới người nuôi nhằm hạn chế thấp nhất thiệt hại.

6. Phổ biến, hướng dẫn các quy định của Luật Thủy sản 2017; triển khai ngay các quy định của Nghị định số 37/2024/NĐ-CP ngày 04/04/2024 sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định 26/2019/NĐ-CP, đặc biệt là quy định đăng ký nuôi trồng thủy sản lồng bè, đối tượng thủy sản chủ lực.

(Kèm theo văn bản này là một số giải pháp kỹ thuật ứng phó tình hình thời tiết nắng nóng kéo dài, mưa dông bất thường và áp thấp nhiệt đới, bão, lũ).

Cục Thủy sản đề nghị Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương triển khai ngay; báo cáo định kỳ hoặc đột xuất khi xảy ra sự cố và kết quả triển khai về Cục Thủy sản (qua Phòng Nuôi trồng thủy sản, số 10, Nguyễn Công Hoan, Ba Đình, Hà Nội và email ntts@mard.gov.vn) để phối hợp xử lý, tổng hợp báo cáo Lãnh đạo Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thứ trưởng Phùng Đức Tiến (để b/c);
- Cục Thú y (để p/h);
- Viện NCNTTS I, II, III (để p/h);
- Viện Nghiên cứu Hải sản (để p/h);
- Trung tâm KN, KN và KĐ NTTS;
- Chi cục Thủy sản/Chi cục CN, TY&TS các tỉnh/tp;
- TTTT Thủy sản (website);
- Lưu: VT, NTTS.

CỤC TRƯỞNG

Trần Đình Luân

Phụ lục
MỘT SỐ GIẢI PHÁP KỸ THUẬT ỨNG PHÓ TÌNH HÌNH
THỜI TIẾT NẮNG NÓNG KÉO DÀI, MƯA DÔNG BẤT THƯỜNG
VÀ ÁP THẤP NHIỆT ĐỐI, BÃO, LŨ

(Ban hành kèm theo Công văn số /TS-NTTS ngày tháng 5 năm 2024
của Cục Thủy sản)

1. Đối với thủy sản nuôi trong ao

- Kiểm tra bờ, cống ao để tránh hiện tượng rò rỉ nước. Duy trì mực nước trong ao trên 1,5 m, tích cực tạo oxy cho ao nuôi bằng máy quạt nước, máy sục khí vào thời điểm 10-18h và ban đêm. Những nơi có điều kiện thay nước có thể thay từ 15-20% lượng nước cũ và cấp thêm nước mới vào ao dưới dạng phun mưa (tốt nhất vào sáng sớm);
- Dùng lưới lan che phủ 2/3 diện tích mặt ao và cao hơn mặt nước trên 2m để hạn chế bức xạ của ánh sáng mặt trời, giảm tăng nhiệt độ nước trong ao, tránh gây sốc cho thủy sản nuôi;
- Giảm 50% lượng thức ăn khi trời nắng nóng gay gắt. Bổ sung vitamin C, khoáng chất, chế phẩm sinh học vào thức ăn nhằm tăng cường sức đề kháng, duy trì đàn thủy sản nuôi;
- Hàng tuần nên dùng vôi bột hòa tan tạt đều khắp ao vào buổi chiều mát để khử trùng nguồn nước và ổn định pH trong ao với hàm lượng 2 - 4 kg vôi bột/100 m³ nước;
- Chủ động thu hoạch thủy sản nuôi khi đạt kích cỡ thương phẩm hoặc san thưa mật độ ngay khi thiếu nước, hạn hán xảy ra.

2. Đối với nuôi ngao/nghêu

- Định kỳ kiểm tra, vệ sinh bãi nuôi, san bằng mặt bãi, khai thông vùng nước ở các bãi ngao/nghêu nhằm tránh hiện tượng nước đọng cục bộ và giảm thiểu ảnh hưởng của sự chênh lệch nhiệt độ trong ngày làm ngao yếu và chết;
- Vào thời điểm nắng nóng, đối với các bãi ngao/nghêu nằm ở vùng cao triều, thời gian phơi bãi quá 4h/ngày cần san thưa mật độ và cào ngao/nghêu đến vùng thấp hơn, thu gom xác ngao chết để hạn chế lây lan dịch bệnh;
- Thu tỉa khi ngao/nghêu đạt kích cỡ thu hoạch; đối với ngao/nghêu nuôi chưa đạt kích cỡ thu hoạch tiến hành kiểm tra mật độ để có kế hoạch chủ động san thưa, đảm bảo mật độ nuôi từ 180 – 200 con/m² đối với cỡ ngao/nghêu từ 400 – 600 con/kg, dưới 250 con/m² đối với cỡ ngao/nghêu từ 500 – 800 con/kg, 250 – 350 con/m² đối với cỡ ngao/nghêu từ 800 – 2000 con/kg;
- Hạn chế thả giống vào thời điểm nhiệt độ cao và nắng nóng kéo dài.

3. Đối với thủy sản nuôi trong các đầm, vịnh

- Thường xuyên theo dõi, kiểm tra sức khỏe thủy sản nuôi, thu gom thức ăn thừa, vỏ lột, xác thủy sản chết; di chuyển lồng bè chưa nuôi nhằm tăng sự thông thoáng mặt nước cho vùng nuôi; sử dụng lưới lan che bề mặt lồng bè nuôi để giảm ánh sáng trực tiếp xuống đáy lồng nuôi;
- Khi mực nước xuống do triều rút cần hạ thấp lồng nuôi hoặc di chuyển lồng nuôi đến nơi có mực nước sâu để bảo đảm độ sâu luôn ở mức 2,5 – 3,0 m; đối với vùng nuôi có hàm lượng vật chất hữu cơ nhiều nên đặt lồng nuôi cách đáy khoảng 1,5-2,0 m nhằm khắc phục việc thiếu oxy cục bộ;

- Giảm 50-70% lượng thức ăn cho ăn hàng ngày hoặc ngừng cho ăn vào những ngày nắng nóng gay gắt. Chọn loại thức ăn có hàm lượng dinh dưỡng cao kết hợp với việc bổ sung vitamine C, khoáng chất, chế phẩm để duy trì thủy sản nuôi trong giai đoạn nắng nóng gay gắt;

- Tiến hành thu tỉa khi thủy sản nuôi đạt kích cỡ thu hoạch. Hạn chế đánh bắt, san thưa, vận chuyển, thả giống vào những ngày nắng nóng, thời điểm nắng nóng trong ngày.

4. Hướng dẫn cơ sở nuôi các biện pháp phòng chống và khắc phục thiệt do áp thấp nhiệt đới (ATNĐ), mưa bão, lũ xảy ra

a) Trước khi có ATNĐ, mưa bão, lũ

- Thu hoạch toàn bộ hoặc thu tỉa thủy sản nuôi khi đạt kích cỡ thương phẩm;
- Nạo vét kênh mương; đặt ống xả tràn, phát quang cành cây quanh bờ ao;
- Bố trí neo đậu, kiểm tra, gia cố lại hệ thống dây neo, phao lồng; vệ sinh lồng bè thông thoáng; khi cần thiết, di chuyển lồng bè vào khu vực kín gió, có dòng chảy nhẹ, độ mặn ổn định (đối với nuôi ven biển). Trường hợp không di chuyển được lồng bè cần che chắn mặt lồng/bè bằng lưới có kích thước mắt lưới phù hợp để hạn chế thủy sản nuôi thoát ra ngoài;

- Chuẩn bị các trang thiết bị, hóa chất, nguyên nhiên vật liệu (lưới, đăng chắn, dụng cụ cọc tre, cuốc xẻng, máy phát điện, mô tơ quạt nước, vôi, thuyền, phao cứu sinh...) cần thiết để chủ động gia cố, sửa chữa hệ thống bờ ao, cống, đăng chắn khi có tình huống xấu xảy ra;

- Chủ động gia cố nhà cửa, trang trại đảm bảo an toàn khi có mưa, bão; Sơ tán lao động về nơi trú ẩn an toàn đảm bảo không có thiệt hại về người.

b) Biện pháp khắc phục sau ATNĐ, mưa bão, lũ

- Xả bớt nước trên tầng mặt để giảm bớt lượng nước mưa trong ao; tiến hành chạy máy quạt nước, sục khí nhằm hạn chế sự phân tầng nước đối với những ao nuôi thâm canh có mật độ cao;

- Kiểm tra, xử lý các yếu tố môi trường nước ao, đầm, nơi đặt lồng bè nuôi, đảm bảo các yếu tố môi trường nằm trong giới hạn cho phép. Di chuyển lồng bè đến vùng nuôi có chất lượng nước phù hợp (nếu cần thiết);

- Bổ sung vitamin hoặc chế phẩm sinh học vào thức ăn để tăng sức đề kháng cho thủy sản nuôi; thường xuyên theo dõi sức khỏe của thủy sản nuôi để có biện pháp xử lý kịp thời;

- Sử dụng thuốc, hoá chất để tiêu độc, khử trùng và xử lý môi trường nước sau khi mưa, bão, lũ tan (nếu bị ô nhiễm);

- Nếu có thủy sản bị chết cần xử lý theo hướng dẫn của cơ quan quản lý địa phương để tiêu độc, khử trùng và xử lý môi trường nước. Hướng dẫn người nuôi thống kê chính xác diện tích, mức độ thiệt hại để có cơ sở đề xuất hỗ trợ cho người dân khôi phục sản xuất theo quy định.

CỤC THỦY SẢN